

КОЗИРСЬВ Валерій Кирилович (5.02.1952, м. Барнаул Алтайського краю РРФСР) – кандидат історичних наук (2002 р.).

З 1972 по 1976 р. навчався на історичному факультеті Запорізького державного педагогічного інституту, після закінчення якого отримав спеціальність “Вчитель історії та суспільствознавства”.

З 1976 по 1990 р. працював на комсомольській та партійній роботі – секретар райкому, секретар міському комсомолу, інструктор обкому компартії України, заввідділом пропаганди Запорізького міському компартії України.

З грудня 1990 р. очолює культурний центр “Хортиця”. Організує проекти, що сприяють відродженню історичних, патріотичних, культурних традицій запорозького козацтва, затвердження в суспільстві пріоритету загальнолюдських цінностей, розширення сфери духовного спілкування між людьми, затвердження здорового образу життя і задоволення культурних потреб громадян. Зокрема, йому належать організація в 1991 р. фольклорно-етнографічного кінного театру “Запорозькі козаки”, в 1994 р. – благодійного фонду підтримки працівників карного розшуку; в 1997 р. – благодійного фонду “Допомога”; благодійного фонду “Сподівання”.

Один із ініціаторів створення Запорізького наукового товариства імені Я. Новицького.

Ініціатор реалізації Національних проектів “Запорозька чайка” та “Бригантина” (головною метою яких є підняття та збереження історичних реліквій – стародавніх козацьких суден першої половини XVIII століття). У 2000 р. – один з ініціаторів та спонсор встановлення пам’ятника О.С. Пушкіну у м. Запоріжжі. У жовтні 2000 р. стає засновником та головою громадської організації випускників ЗНУ “Інтелект”. У 2001 р. – спонсор встановлення на будівлі Запорізького державного університету меморіальної дошки громадському і політичному діячеві, герою соціалістичної праці, ініціатору створення університету в Запоріжжі М.М. Всеволожському.

У 2003 р. створив у рідному селі Широке Василевського району народний музей; у 2004 р. відтворив у с. Широке народну бібліотеку.

З 2011 р. – телеведучий програми “Так склалося історично?” Запорізької обласної державної телерадіокомпанії.

У 2002 р. захистив кандидатську дисертацію “Запорозька спадщина на півдні України останньої чверті XVIII – початку XIX ст.”. Науковий керівник – А.В. Бойко.

Почесний доктор Запорізького національного університету.

До 2012 р. – голова Запорізької обласної організації Українського товариства охорони пам’яток історії та культури.

Заступник голови правління Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького. Член Вченої ради Українського інституту національної пам’яті. Член Запорізького обласного відділення Всеукраїнської громадської організації “Спілка археологів України”.

Член редакційних колегій серійних видань “Запорозька спадщина”, “Старожитності Південної України”, “Забуті щоденники”, “Вознесенські старожитності”, багатотомників “Новицький Я. Твори у 5-ти томах”, “Усна історія Степової України”.

Публікації про В.К. Козирєва:

• Козырев Валерий Кириллович // Кто есть кто в Запорожье. Интернет-справочник по персонам города [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kto.zp.ua/index.php?id=2&pid=716>

• Касич-Пилипенко Ольга. Не зная прошлого, не построишь будущего [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.verge.zp.ua/2012/N05/text20.htm>

• Козирев Валерій Кирилович // Наукова школа професора А.В. Бойка: персоналії та доробок / Упорядники: Ігор Лиман, Вікторія Константинова. – Запоріжжя, 2011. – С. 217-220.

Книги В.К. Козирєва, що стосуються історії Південної України:

• **Очерки истории Васильевки.** – Запорожье: РА “Тандем-У”, 1998. – 170 с. (у співавторстві з О. Кучеренком).

• **Матеріали до історії адміністративного устрою Південної України (друга половина XVIII – перша половина XIX століття)** / Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського – Запорізьке відділення / Ред.: А. Бойко (наук. ред.) та ін. – Запоріжжя, 1999. – 529 с. – (Джерела з історії Південної України; Т. 1).

• **Південна Україна у внутрішній політиці Російської імперії та СРСР (XVIII-XX століття)** / Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України – Запорізька філія / Ред.: А.В. Бойко (голов. ред.) та ін. – Запоріжжя, 2002. – 372 с. – (Джерела з історії Південної України; Т. 2).

• **Адміністративний устрій Південної України (середина XVIII – перша половина XIX століття)** / Упорядники: А. Бойко, В. Козирєв, В. Мільчев, І. Савченко, Н. Сурева / Передмова: І. Савченко // Джерела з

• **Запорізька спадщина Південної України останньої чверті XVIII – початку XIX століття** / Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України – Запорізьке відділення; Східний інститут українознавства ім. Ковальських – Запорізька філія; Культурний центр “Хортиця” / Відповідальний редактор Бойко А.В. – Запоріжжя, 2006. – 417 с.

Найважливіші статті В.К. Козирєва, що стосуються історії Південної України:

• **Запорозька традиція в історичному розвитку Південної України останньої чверті XVIII століття** // Наукові доповіді студентів та аспірантів кафедри історії України ЗДУ. – Вип. 4. – Запоріжжя, 1998. – С. 33-35.

• **Запорозька спадщина в адміністративному устрої Південної України кінця XVIII століття** // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 1999. – Вип. VII. – С. 116-119.

• **Запорожская верфь** // Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України Запорізького державного університету: Південна Україна XVIII-XIX століття. – Вип. 5. – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 2000. – С. 202-205 (співавтор – В. Шовкун).

• **Записки В. Зуєва про рибні промисли запорозьких козаків** // Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України Запорізького державного університету: Південна Україна XVIII-XIX століття. – Вип. 6. – Запоріжжя, 2001. – С. 172-185.

• **Традиції рибальства запорозького козацтва на півдні України в останній чверті XVIII століття** // Наукові записки аспірантів та молодих вчених. – Том 7. – Київ, 2001. – С. 102-107.

• **Без минулого немає майбутнього, а сьогодення виглядає безглуздим фарсом** // Усна історія Степової України / НАН України; Запорізька обласна рада; Запорізька обласна адміністрація; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського; Інститут усної історії Запорізького національного університету; Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького; Інститут усної історії Запорізького національного університету; Запорізьке обласне товариство охорони пам'яток історії та культури; Національний заповідник “Хортиця” / Ред.: А. Бойко (голов. ред.), М. Фролов, Д. Швець, Н. Швайба та ін. – Т. 1: Запорізький край. – Запоріжжя: АА Тандем, 2008. – С. XXIX-XXXI.

Вікторія Константінова

Джерело: Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Київ, 2013. – Том 1. – С. 164-167